

Szakmai beszámoló – Tini Művészeti Tanoda

A nemzeti tehetség program nyertes pályázatán keresztül lehetőségünk nyílt egy művészeti tanoda létrehozására. A közös munkában olyan tehetséges, 14 és 17 év közötti fiatalok vehettek részt, akik egy tehetségazonosító program során kerültek be a Tini Művészeti Tanoda csoportjába.

A program rövid távú céljaként a következőket fogalmazzuk meg:

- tanulóink önismeretének, önkifejezésének fejlesztése
- konfliktuskezelő képességeik erősítése
- érzelmi intelligenciájuk fejlesztése
- társas kapcsolatok, kooperatív képességek kiépülésének segítése
- egy összetartó, motivált, közös célért dolgozó kreatív csoport létrehozás

Az évet egy szakmai táborral kezdtük. A nyertes pályázat segítségével diákjaink kevés önrésszel vehettek részt a 3 napos programon. A tábori beszámolóból is kitűnik, hogy hatékony, kreatív napokat töltöttünk együtt. A program végén visszatekintve a tábor hosszú távú hatása jelentős volt, hiszen a hétköznapi környezetből kiszakadva, oldott hangulatban kezdhettük meg a közös munkát, de sajnos számos diák néhány hónap elteltével kikerült a programból. Ennek okait is megpróbáltuk megkeresni, és természetesen a kieső diákok helyére az újonnan 9. osztályba érkezők közül válogattunk gyerekeket.

Mai rohanó, digitalizált világunkban nagy a közösségi tevékenységek iránti igény a diákokban. Ugyanakkor meglepetésként éri őket az a tény, hogy a közösségépítés, a közös célért való munka időigényes feladat, melynek fontos része az egymás iránti felelősségvállalás. Mivel kevesen vettek részt egész évet átívelő kreatív programban, így a visszajelzések alapján sokan meglepődtek, hogy ennyi időt, energiát igényel egy szorosan együttműködő csoport részének lenni. Az első felmerülő nehézségnél a diákok többféleképpen reagáltak. Volt, aki rögtön feladta, a megoldása a „kimenekülés” volt. Volt, aki majdnem feladta, de többiek helyzetkezelését látva, mégis továbblendült. Volt, aki konstruktívan, kreatívan állt a problémához, kihívésként értékelte a nehézségeket. Ezek híven tükrözik, hogy ki milyen családi háttérrel, családi problémamegoldó képességgel rendelkezik.

Az együtt töltött idő folyamán a diákok számára is egyértelművé vált, hogy milyen színes egyéniségek vannak közöttük, milyen sokféle tehetségterületről érkeztek. A régóta zenélő gyerekek elhivatott muzikalitása egyaránt hatott a mozgásművészet iránt érdeklődőkre, és a drámajátékosokra. Tudták egymást segíteni, motiválni, miközben a kompetenciájuk hatására erősödött önértékelésük és önbecsülésük.

A program számunkra egyik legnagyobb eredménye, hogy olyan gyerekek is fókuszba kerülhettek, akik eddig zárkózott személyiségük miatt rejtve maradtak. Célzott helyzetgyakorlatok közben felszabadult humorérzékük, szervezőképességük, fontos részévé tudtak válni a csoportnak egyéb képességüknek köszönhetően. (pl. volt olyan kislány, aki paprikás krumplit főzött az egyik foglalkozás után)

A tinédzserkor a személyiségfejlődés szempontjából különösen fontos időszak. Önmaguk megértéséhez, megismeréséhez és elfogadásához nélkülözhetetlen egy toleráns kortárs közösség. A kamaszkori problémák kezeléséhez diákjaink számos gyakorlatias ötletet meríthettek az irányított helyzetgyakorlatok sokféle megoldásából. Az adott szituációkat megbeszéltük, értékeltük, szavakba öntötték saját érzéseiket, mellyel fejlődhetett érzelmi intelligenciájuk, bővíthetett szókinckészletük. Rájöhettek, hogy egy-egy probléma nem elszigetelten csak őket érinti, hanem korosztályos jelenség, a minket körülvevő világból fakadó élethelyzet.

A színjátszókkal konkrét program összeállításával is készültünk. A tánc, a dráma és az ének hármas egysége határozta meg az évünket, melynek végén egy rövid tárgyasult alkotás, egy zenés színdarab részlet került ki a kezünk közül. Ezt szeretnénk tovább folytatni, csiszolni, fejleszteni, amennyiben a jövő tanévre beadott pályázatunk sikeres lesz. Megnyugtató volt látni, hogy minden diák a saját szintjén fejlődni tudott program során. Fontos volt, hogy érezzék, bár nem egységes alapokról, ugyanolyan képességszintről indultunk el a közös alkotófolyamatban az út során legalább olyan fontos az egyéni fejlődés lehetőségének biztosítása, mint maga a végén létrejött alkotás.

Nagyon fontos, hogy megélik a diákok az alkotófolyamat egyes fázisait annak minden nehézségével együtt. Munkánk során azt tapasztaltuk, hogy a legnagyobb problémát a kitartás hiánya, az azonnaliság jelenti. Rá kellett hangolódni egymásra, meg kellett határozni a közös munkához elengedhetetlen irányelveket, amiket a csoport tagjainak el kellett fogadnia és be kellett tartania. Próbakezdés pontossága, fegyelem, hiányzások minimalizálása mind-mind problémát jelentettek adott szituációkban, hiszen egy tehetséggondozó, tagozatos osztályokkal bíró gimnázium leterhelt diákjai közül kerültek ki a program résztvevői.

Az év eleji ismerkedés után kezdtük el a konkrét darab összeállítását. Ötletelés, beszélgetések, keresgélések, szereplőválogatás, forgatókönyvírás, szerkesztés előzte meg a konkrét próbafolyamat megkezdését, ahol a legfontosabb feladatunk az volt, hogy a csoport minden tagja fontosnak érezhesse magát, egy szerves egység részét képezze legyen szó díszlettervezésről, táncos statisztá szerepről vagy éppen a főszerepről. Meg kellett élnünk a közös munka során, hogy csak úgy tudunk érdemlegesen együtt dolgozni, ha tiszteletben tartjuk egymás idejét, pontos szövegtudással, felkészülten érkezünk a próbákra. Nagyon különböző munkamorállal, változó előzetes tapasztalatokkal rendelkeztek diákjaink, ezért ennek az attitűdnek a kialakítása nem volt konfliktusoktól mentes. Gyorsan kiderült, kik azok

a személyiségek, akik mögé szívesen tagozódnak be a többiek, és mindkét nem tagjai között akadt olyan lelkes vezéregyéniség, aki alapvetően meghatározta a próbák hangulatát. Mi, a programot irányító két pedagógus már korábban is dolgoztunk együtt hasonló projektekben és meglepetten vettük tudomásul, hogy az elmúlt 10 év tapasztalatait figyelembe véve drámaian csökkent a gyerekek önálló feladatszervezési –és megvalósítási akarata. Rengeteg időt fordítottunk rá, hogy az egyes jelenetek gesztusait, hangsúlyait, arányait beállítsuk, amit újra és újra el kellett mondanunk, be kellett gyakorolnunk míg diákjaink ráéreztek egy-egy szituáció színpadi megoldására, de nagyon kevesen voltak olyanok a csoportban, akik ezt az alkotó átgondoló folyamatot egyedül is végigjárták. Hosszú idő kellett az elmélyítésnek is, hiszen ehhez elengedhetetlen az alkalmankénti otthoni gyakorlása, ráhangolódás is, amit a gyerekek napijainkban megélt leterheltsége miatt nagyon nehéz elérni. Annyi inger éri őket, annyi lehetőség kínálkozik minden pillanatban a figyelmük megosztására, hogy újra vissza kell őket segíteni egymás értő meghallgatásához és az egy feladaton belüli elmélyülés élményének megéléséhez.

A színész szakma kulisszatitkairól, szépségéről és nehézségéről Kecskemét városának egyik vezető színésze tartott nekünk gondolatébresztő, izgalmas előadást. Sirkó László a színház kulisszái mögött is végigvezette a diákokat, miközben a színházi szakma összetettségéről, az egyes szakmák összehangolt, egymásra épülő egységéről is beszélt. Élményekben, saját tapasztalatokban gazdag előadását figyelmesen követték a diákok. Felmehettünk a színpadra, ahol az akusztikai kísérletek mellett konkrét darabrészletben is kipróbálhatták magukat a kecskeméti Katona József Színház világot jelentő deszkáin. Ritmikai játékokat játszhattunk, monológot hallgathattunk, mindezt egy gazdag életút tapasztalatainak bemutatása közé ágyazva. Nagyon motiváló volt diákjaink számára látni, hogy a sok buktató után is ilyen szenvedéllyel, tűzzel beszél valaki a színház varázslatos, de nehéz világáról, ilyen hittel tolmácsolja a színház szerepét és helyét mai világunkban, mindannyiunk életében. A művész úr azt is megígérte, figyelemmel kíséri kis csoportunk munkáját. Időközben egyik diákunk (Szűcs Dominik, 10. D) a színház statisztája lett az idei évadban, így büszke „otthontudattal” kalauzolt minket az ismerős közegben.

Összességében meggyőződésünk, hogy a mai fiataloknak nagy szükségük van ilyen és ehhez hasonló tehetséggondozó programokra, aminek egyik alapköve, lételeme a közösség ereje.